

Cumhuriyet

Adı Yasaklanan Ülke: Makedonya

Güney Dinç

Yunanistan ve Güney Kıbrıs'ın Türkiye ile ne kadar sorunu varsa, bunların tümüne, ustaca yönlendirmelerle Birleşmiş Milletler'i ve Avrupa Birliği'ni doğrudan taraf duruma getirmeyi başardılar. Yunanlılar susuyor, BM ve AB sözcüleri konuşuyor. Onlara da mastikalı, uzolu, dostluk gösterilerinde bizimkilerle çiftetelli veya sirtaki oynamak kalıyor. Ne demeli ki...

Uluslararası örgütlerin üye ülkelere eşit davranmadıkları bilinen bir gerçektir. Uluslararası toplum, zaman zaman, diğerlerinin üzerinde sözünü geçirme başarısını gösterebilen devletlerin istekleri doğrultusunda son derece anlamsız ve bir o kadar da şaşırtıcı kararlar alabilmektedir. Bu konudaki en çarpıcı örneklerden birisi, "**Makedonya Cumhuriyeti**"nin başına gelenlerdir.

Yugoslavya'nın parçalanması sonucunda, Hırvatistan, Bosna Hersek, Slovenya, Sırbistan, Karadağ, Makedonya ve son olarak Kosova gibi yeni yeni cumhuriyetler kuruldu. Bu devletlerin her biri, üzerinde yaşadıkları toprakların tarihsel adlarına uygun düşen sözcüklerle kendilerini tanımladılar.

Makedonya 1991 yılında bağımsızlığını duyurdu. Türkiye, "**Makedonya Cumhuriyeti**"ni kendi adı ile tanıyan ilk ülke oldu. Ne var ki Birleşmiş Milletler örgütü 1993 yılında yeni devlet için "**The Former Yugoslav Republic Of Macedonia**" adını uygun gördü. Böylece "**Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti**" gibi saçmasapan diyebileceğimiz bir ad ortaya çıktı.

Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği, Kuzey Atlantik Antlaşması (NATO), Uluslararası Para Fonu, Avrupa Yayın Birliği, Uluslararası Olimpiyat Komitesi gibi çok önemli uluslararası kuruluşlar da BM'nin ardından giderek ülkeyi, "**Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti**" adıyla tanıdılar.

Yunan baskısı

Yeni oluşan devletlerin hiçbirinin adında, ayrıldıkları Yugoslavya Federasyonu anımsatılmazken Makedonlar için neden böylesine kulak tırmalayan sözcüklere gerek duyuldu? Yanıt biliniyor. Sorun, Makedonya Kralı **II. Filip**'in oğlu **III. Aleksander**'in ününden ileri geliyor. Yani Milattan Önce 336 yılında babasının öldürülmesi ile devletin başına geçen Makedonya kralı **Büyük İskender**'in askeri ve siyasal başarıları sonucunda kurduğu büyük imparatorluk, Milattan Sonra 21. yüzyılda Makedon ulusunun kendi adıyla bir devlet kurmasına engel oldu. Görkemli Makedonya tarihini elinden kaçırmak istemeyen Yunanistan buna karşı çıktı, direndi ve sonuçta başarı sağladı.

Yunan baskısına boyun eğen uluslararası toplum da Makedonlara, üzerinde yaşadıkları topraklarla örtüşen kendi adlarını kullanma olanağını tanımadı. Böylece Makedonya halkı, büyük büyük dedelerinin görkemli geçmişleriyle övünmekten yoksun bırakıldılar.

Örgütün kuruluşu engellendi

“**Makedon**” sözcüğüne böylesine büyük önem veren Yunanistan kamu yöneticileri, ülkelerindeki Makedon kökenli insanlara aynı yakınlığı göstermiyorlar. Makedonya Cumhuriyeti sınırındaki Florina kentinde yaşayan, kendilerini “**Makedon etnik kökeninden gelen, Makedon ulusal bilincine sahip Yunan vatandaşları**” olarak tanımlayan 49 kişinin “**Makedon Uygurluk Evi**” adı altında kurmak istedikleri derneğin tüzel kişilik kazanmasına izin verilmedi.

Dernek kurucularının “**ülkenin milli menfaatlarına ve yasaya aykırı olarak Yunanistan’da bir Makedon azınlığın bulunduğu düşüncesini yaymak istedikleri...**” gerçekte, son yüzyıl içinde yaşanan savaşları izleyen mübadeleler nedeniyle, Florina ve çevresinde artık Makedon kalmadığı; ancak halkın tamamının Yunanca ve Makedonca konuşan Yunanlılardan oluştuğu gibi gerekçelerle örgütün kuruluşu önlendi. (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin Sidiropoulos ve Diğerleri / Yunanistan kararı, 1998)

Yunanistan’da yaşayan Makedon azınlığın haklarını savunmak amacıyla 1994 yılında Quranio Toxo adında bir siyasal parti kurulmuştu. 1995 yılı Eylül ayında partinin Florina’da açtığı merkez bürosunun balkonuna, Yunanca ve Makedonca dillerinde yazılan parti adının yanında Slovic alfabesine göre “**gökkuşağı**” anlamına gelen “**Vino-zino**” sözcüklerinin yer aldığı bir tabelanın asılması, kent yöneticilerinin tepkilerine neden oldu. 12 Eylül 1995’te, Florina’daki kilise papazının öncülüğünde, yerel belediye meclisi, “**Yunanlıları, düşmanlarına karşı tepkilerini ortaya koymaları amacıyla gösteri yapmaya çağırın**” bir duyuru yayımladı. Kışkırtma niteliğindeki bu girişimlerin ardından Quranio Toxo Parti merkezi saldırganlarca dağıtıldı, pencere ve balkonlardan atılan araç ve gereçleri sokak ortasında yakıldı. Olay yerinin 500 metre yakınındaki karakoldan yardım istenmesine karşın, polis ve savcılık hiçbir önlem almadı. (AİHM Quranio Toxo / Yunanistan kararı, 2005) Görüldüğü gibi Yunanistan, ilginç bir ikilem yaşamaktadır. Bir yandan tarihi zenginlik ve anılarını elinden kaçırmamak için Makedonya’nın kendi ulusal sınırları içerisinde kaldığını savunurken öte yandan Yunan yurttaşı kimliği ile ülkesinde yaşayan Makedon kökenli insanların varlığını, onların kültürel ve siyasal haklarını tümenden yadsımaktadır. Böylesine akıl almaz çarpıklıklar, uluslararası yargı kararları ile belgelenmektedir.

Sonuç

Makedonya halkına, kendilerini “**The Former Yugoslav Republic Of Macedonia**”nın vatandaşları olarak tanıtmak herhalde çok anlamsız ve bir o kadar da onur kırıcı geliyordur. Yine de çok üzülmesinler, bu tür akıl dışı zorlamalar nasıl olsa bir süre sonra kendiliğinden çözüm yoluna girecektir. Asıl sorunlar bizim başımızda...

Yunan politikacılar bu işleri çok iyi biliyorlar. Yunanistan ve Güney Kıbrıs’ın Türkiye ile ne kadar sorunu varsa, bunların tümüne, ustaca yönlendirmelerle Birleşmiş Milletler’i ve Avrupa Birliği’ni doğrudan taraf duruma getirmeyi başardılar. Yunanlılar susuyor, BM ve AB

sözcüleri konuşuyor. Onlara da mastikalı, uzolu, dostluk gösterilerinde bizimkilerle çiftetelli veya sirtaki oynamak kalıyor. Ne demeli ki...

24 Ekim 2009

YORUMLAR

Sayın Dinç ,

Adı yasaklanan ülke isimli yazınızı , Türkiye'den Yunanistana göç etmiş bir arkadaşma (büyük keyifle) yolladım. Zira ne zaman Taraf , Engin Ardış gibi cibiliyeti malum kaynakların yazılarını o bana yollar. Yorumunu hiç değiştirmeden dikkatinize sunuyorum.

Saygılar,

Murat Yasa

Yani Rovis isimli arkadaşımın yorumu:

Türkiyenin, eskiden Yunanistanın da yaptığı gibi, düşmanın düşmanı senin dostun menatlıtesini uyguluyor. Okuduğub=n yazı yarım değil onda bir doğruyu anlatıyor. Bugünkü sözde makedonya İsa'nın doğumundan 6 asır sonra Slav olarak bugünkü yere yerleşmesine rağmen kendini eski Yunan ve İskender Makedonyanın devamı ve Yunanistan'daki Makedonyayı "işgal altında" ve Selaniki Makedonyay=nin işgal altında baskenti olarak görüyor ve okullarda bu fiirler öğretiliyor.

İşte yazarın yazmadığı ve Yunanistanın reaksiyonunun asıl sebebi. **(Murat Yasa)**